

Onderwijsachterstandenbeleid 2019 t/m 2022

Te besluiten om:

1. Het geactualiseerde beleid zoals opgenomen in de notitie "Onderwijsachterstandenbeleid Doetinchem 2019-2022" vast te stellen. Hiermee:
 - A. De volgende thema's uit het bestaande beleid voort te zetten:
 - a.1 alle peuteropvang voldoet aan de vereisten van voor- en vroegschoolse educatie
 - a.2 alle peuters spelen samen in heterogene groepen
 - a.3 ouders betalen naar inkomen
 - a.4 stimuleren ouderbetrokkenheid
 - B. De volgende thema's op basis van het nieuwe beleid te actualiseren en uit te breiden:
 - b.1 uitbreiding naar respectievelijk 8 uur per week peuteropvang voor regulier peuters en 16 uur per week voor doelgroeppeuters
 - b.2 kindgebonden financiering volgens een transparante kostprijs per uur
 - b.3 de mogelijkheid voor doelgroeppeuters om vanaf 2 jaar peuteropvang/VVE af te nemen
 - b.4 start 16 uur voorschoolse educatie vanaf 01-01-2020 (wettelijke verplichting vanaf 01-08-2020)
 - b.5 inzet van meer HBO-geschoolde professionals
 - b.6 versterking van de verbinding tussen partners in het kader van vroegsignalering
 - b.7 bevordering van de doorgaande lijn peuteropvang en basisonderwijs
 - b.8 inzet van schakelklassen
 - b.9 monitoring (non)bereik van reguliere en doelgroeppeuters
 - b.10 een innovatiebudget voor activiteiten gericht op preventie en gerelateerd aan het onderwijsachterstandenbeleid
2. Dit beleid te financieren vanuit het rijksbudget Gemeentelijk Onderwijsachterstanden beleid (GOAB) in de periode 2019 t/m 2022.

Context

Het Kabinet investeert de komende jaren extra in het gericht vergroten van onderwijskansen. Hiervoor zijn voor de nieuwe Onderwijsachterstandenbeleid (OAB) periode (2019-2022) een enkele wijzigingen doorgevoerd. De belangrijkste wijzigingen zijn nieuwe indicatoren voor het bepalen van de hoogte van het OAB-budget, de verruiming van het aanbod voorschoolse educatie vanaf 1 augustus 2020 van 10 naar 16 uur en de inzet van meer hbo-geschoolde professionals per 2022. Dit alles vraagt om actualisering van het onderwijsachterstandenbeleid en daarmee het beleid peuteropvang. Verder moet op basis van het gewijzigde beleid de uitvoeringsregeling subsidies peuteropvang voorschoolse educatie worden aangepast en vastgesteld worden door het college van burgemeester en wethouders.

Beoogd effect

Ieder kind een gelijke kans bieden zich goed te ontwikkelen en zijn/haar talenten tot bloei te laten komen. Zorgen dat er geen kinderen met ontwikkelingsachterstanden naar de basisschool gaan door inzet op vroegsignalering, voor- en vroegschoolse educatie en preventie. Een betere verbinding tussen jeugdhulp, peuteropvang, onderwijsachterstandenbeleid en jeugdgezondheidszorg realiseren.

Doetinchem, 23 oktober 2019

Argumenten

1.1 Het Rijk heeft de indicatoren gewichtenregeling voor doelgroepkinderen gewijzigd.

De nieuwe indicatoren gewichtenregeling voor doelgroepkinderen hebben geleid tot een wijziging in het Rijksbudget voor OAB. Door deze wijziging wordt het geld dat gemeenten en scholen krijgen om risico's op onderwijsachterstanden bij kinderen tegen te gaan op een andere, betere manier verdeeld over het land.

In het nieuwe systeem gaat minder meetellen waar een kind woont: er wordt meer gekeken naar het risico op een achterstand dan of het kind in een kleine of grote gemeente woont. Voor onze gemeente betekent dit een verhoging van de rijksmiddelen OAB van € 260.000 in 2018 naar € 1.143.300 in 2019 en € 1.290.000 in 2020. Dit bedrag wordt jaarlijks vastgesteld. Het jaar 2019 is een overgangsjaar om in 2020 te kunnen voldoen aan de nieuwe wettelijke eisen. Daarnaast wordt in 2019 het huidige beleid uitgevoerd.

1.2 Het Rijk heeft een aantal nieuwe/aanvullende eisen opgelegd voor de huidige OAB-periode.

De belangrijkste wijzigingen zijn de uitbreiding van het aantal wettelijke uren voorschoolse educatie aan doelgroepeuters (peuters met een indicatie afgegeven door het consultatiebureau Yunio) van 10 uur per week naar 16 uur per week en de inzet van meer hbo-geschoolde professionals. In Doetinchem was het al mogelijk om doelgroepeuters 14 uur VVE aan te bieden. De verplichte uitbreiding naar 16 uur gaat in op 1-8-2020. Samen met de aanbieders van de voor- en voerschoolse educatie in Doetinchem streven we er naar om de uitbreiding naar 16 uur al per 1-1-2020 mogelijk te maken. Verder eist het ministerie dat vanaf 2022 geïnvesteerd wordt in de kwaliteit van voorschoolse educatie door meer hbo-geschoolde professionals in te zetten.

1.3 Doelgroepeuters kunnen vanaf 2 jaar instromen

Ons huidige beleid maakt het mogelijk dat alle peuters van 2,5 tot 4 jaar in de gemeente Doetinchem een voorschoolse voorziening kunnen bezoeken. Voor doelgroepeuters wordt dit aangepast zodat deze groep vanaf 2 jaar kan instromen. Door eerder en langer een voerschools programma (vve) aan te bieden, scoren kinderen beter op taal en rekenen in groep 1 en 2 van het basisonderwijs. Zij kunnen zich beter aanpassen op school en maken minder gebruik van extra begeleiding.

1.4 Het huidige beleidskader Peuteropvang Doetinchem moet worden geactualiseerd.

In verband met de genoemde wijzigingen in het rijksbeleid onderwijsachterstanden per 2020 is het noodzakelijk het beleidskader te actualiseren (zie bijlage 1). Ten opzichte van het huidige beleidskader blijven we dezelfde beleidsmatige koers varen. We hebben een kwalitatief hoog niveau van gesubsidieerde peuteropvang, dat we willen voortzetten en actualiseren met de nieuwe wettelijke vereisten en mogelijkheden door extra investeringen vanuit het Rijk.

2.1. Budget dat overblijft naast uitvoering van de wettelijke taken mag ingezet worden voor andere, aan onderwijsachterstanden gerelateerde activiteiten.

Het budget dat overblijft naast uitvoering van de wettelijke taken (zie argumenten 1.2 en 1.3) kan ingezet worden voor bijvoorbeeld vroegsignalering (preventie jeugd) of activiteiten om het huidige beleid te verstevigen, mits dit voldoet aan de verantwoordingseisen van het Rijk voor deze middelen. Samen met betrokkenen (peuteropvang organisaties, basisonderwijs en de jeugdgezondheidszorg) is al gekeken wat extra nodig is ten opzichte van de vorige OAB-periode gericht op preventie, vroegsignalering en aansluiting jeugdgezondheidszorg. Daarnaast hebben we een bedrag gereserveerd als innovatiebudget. Hiervoor zien we kansen in het versterken van de verbanden tussen jeugdhulp, preventie en voorkomen van (onderwijs)achterstanden. In Doetinchem willen we hier in de periode 2019 t/m 2022 concrete vorm en inhoud aangeven in relatie tot de preventieagenda sociaal domein.

Doetinchem, 23 oktober 2019

Kanttekeningen*1. OAB-middelen zijn geormerkte middelen*

OAB-middelen zijn geormerkte middelen wat betekent dat deze na het einde van de beleidsperiode verantwoord moeten worden aan het Rijk. Budget dat overblijft na de uitvoering van de wettelijke taken mag ingezet worden voor andere aan onderwijsachterstanden gerelateerde activiteiten binnen de geldende OAB-periode. Eventuele restbedragen of onjuist bestede bedragen dienen teruggeboekt te worden naar het Rijk. Voor de huidige periode betekent dit dat eind 2022 een afrekening volgt.

2. Het ministerie van OCW stelt jaarlijks het OAB-budget vast.

Het OAB-budget wordt jaarlijks vastgesteld. Deze kan dus fluctueren gedurende de OAB-periode. Het daadwerkelijke beschikkingsbedrag wordt jaarlijks in september bekendgemaakt bij ministeriële regeling. Wij gaan er vooralsnog van uit dat we voor de jaren 2021 en 2022 hetzelfde bedrag ontvangen als voor 2020.

3. Nog geen zicht op hoogte van het rijksbudget vanaf 2023

Er bestaat een reële kans dat het budget voor de volgende OAB-periode (2023 en verder) weer lager zal zijn. Dit betekent dat tijdig in 2022 bezien moet worden of het nodig is naast het dan te verwachten rijksbudget opnieuw gemeentelijke middelen op te nemen in de begroting vanaf 2023. Hierbij zal tevens een afweging moeten plaatsvinden of het nu voorgestelde geactualiseerde beleid gewijzigd moet worden als gevolg van wijzigingen in het budget.

Financiën

Voor de voorgaande OAB-periode kreeg Doetinchem een aanzienlijk lager budget van het Rijk (circa € 260.000 in 2018). Omdat Doetinchem structureel heeft geïnvesteerd in het voorkomen van (onderwijs)achterstanden en voor- en vroegschoolse educatie, is ook gemeentelijk budget beschikbaar van € 494.000 structureel. Door enorme stijging van de rijksmiddelen OAB in de periode 2019-2022 is het niet nodig om nog langer structureel het gemeentelijke budget in te zetten. De structureel geraamde middelen van € 494.000 per jaar kunnen ingeboekt worden als besparing. Dit is ondergebracht bij de besluitvorming over de keuzerichtingen voor de bezuinigingen.

Op basis van het geactualiseerde beleid willen we het rijksbudget vanaf 2020 als volgt besteden:

		Beschikbaar budget op jaarbasis	Uitgaven op jaarbasis
1	Rijksmiddelen OAB	€ 1.290.000	
2	Gemeentelijk budget reguliere peuters	€ 0	
3	Voorziening voor 8 resp. 16 uur voor reguliere peuters (2,5 tot 4 jaar) en doelgroep- peuters (2 tot 4 jaar)		€ 769.840
4	Schakelklassen in wijken met een hoge doelgroepopulatie		€ 50.000
4	Peutermonitor		€ 24.420
4	Vroegsignalering Toegang/deskundigheidsbevordering		€ 90.000
4	Bevordering doorgaande lijn peuteropvang en basisonderwijs		€ 50.000

Doetinchem, 23 oktober 2019

4	Bevorderen ouderbetrokkenheid / scholing methodiek speelschakel		€ 22.000
4	Innovatiebudget		€ 283.740
	totaal	€ 1.290.000	€ 1.290.000

- (1) specifieke uitkering Gemeente Onderwijsachterstanden Beleid waaronder ook de voor- en vroegschoolse educatie (VVE) valt. Dit bedrag wordt jaarlijks vastgesteld. Geld dat niet besteed wordt, vloeit aan het eind van de OAB-periode (2019-2022) terug naar het rijk.
- (2) door de enorme stijging van de rijksmiddelen OAB in de periode 2019-2022 is het niet nodig gedurende die jaren het gemeentelijke budget voor reguliere peuters in te zetten. De structureel geraamde middelen groot € 494.170 per jaar kunnen voor 2019 t/m 2022 ingeboekt worden als voordeel/meevaller. Dit is aangemeld bij de keuzerichtingen voor de bezuinigingen.
- (3) benodigd budget voor uitvoering van de wettelijke taken
- (4) Het budget dat niet nodig is voor de uitvoering van de wettelijke taken kan ingezet worden voor bijv. vroegsignalering (preventie jeugd) of activiteiten om het huidige beleid te verstevigen mits dit voldoet aan de verantwoordingseisen van het Rijk voor deze middelen. Voor verdere toelichting van de voorgestelde bestedingen wordt verwezen naar de notitie "Onderwijsachterstandenbeleid Doetinchem 2019 t/m 2022"

Vervolg

Samen met de betrokkenen (peuteropvangorganisaties, onderwijs, JGZ, Buurtplein) wordt uitvoering gegeven aan het vastgestelde beleid. Op basis van de peutermonitor zal het geactualiseerde onderwijsachterstandenbeleid gemonitord worden. Daarnaast zal aan het einde van deze OAB-periode verantwoording van het gevoerde beleid afgelegd moeten worden aan het Rijk.

Bijlage

1. Notitie onderwijsachterstandenbeleid Doetinchem 2019-2022

Burgemeester en wethouders van Doetinchem,
De secretaris, De burgemeester,

mr. G.A. Karsenberg

mr. M. Boumans MBA MPM

De raad van de gemeente Doetinchem;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders over Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022;

gelet op artikel 108, lid 1, juncto artikel 147, lid 2 van de Gemeentewet;

b e s l u i t :

1. Het geactualiseerde beleid zoals opgenomen in de notitie "Onderwijsachterstandenbeleid Doetinchem 2019-2022" vast te stellen. Hiermee:
 - A. De volgende thema's uit het bestaande beleid voort te zetten:
 - a.1 alle peuteropvang voldoet aan de vereisten van voor- en vroegschoolse educatie
 - a.2 alle peuters spelen samen in heterogene groepen
 - a.3 ouders betalen naar inkomen
 - a.4 stimuleren ouderbetrokkenheid
 - B. De volgende thema's op basis van het nieuwe beleid te actualiseren en uit te breiden:
 - b.1 uitbreiding naar respectievelijk 8 uur per week peuteropvang voor regulier peuters en 16 uur per week voor doelgroepeuters
 - b.2 kindgebonden financiering volgens een transparante kostprijs per uur
 - b.3 de mogelijkheid voor doelgroepeuters om vanaf 2 jaar peuteropvang/VVE af te nemen
 - b.4 start 16 uur voorschoolse educatie vanaf 01-01-2020 (wettelijke verplichting vanaf 01-08-2020)
 - b.5 inzet van meer HBO-geschoolde professionals
 - b.6 versterking van de verbinding tussen partners in het kader van vroegsignalering
 - b.7 bevordering van de doorgaande lijn peuteropvang en basisonderwijs
 - b.8 inzet van schakelklassen
 - b.9 monitoring (non)bereik van reguliere en doelgroepeuters
 - b.10 een innovatiebudget voor activiteiten gericht op preventie en gerelateerd aan het onderwijsachterstandenbeleid
2. Dit beleid te financieren vanuit het rijksbudget Gemeentelijk Onderwijsachterstanden beleid (GOAB) in de periode 2019 t/m 2022.

Aldus besloten in zijn vergadering van 31 oktober 2019,

, griffier

, voorzitter